

OBRA CULTURAL BALEAR

L'Obra Cultural Balear va penjar pancartes reivindicatives a favor del català a llocs emblemàtics, com als peus de la seu.

El català ja és sols mèrit

Un ple extraordinari del Parlament balear serví la setmana passada per a degradar el català de requisit a mèrit.

El català ja és a les Illes Balears únicament un mèrit i no, com fins ara, un requisit a l'hora d'obtenir plaça per atreballar a l'administració autonòmica. La mesura no tindrà efectes pràctics, perquè ningú no sap quan seran les pròximes oposicions o contractacions de personal per a l'administració pública balear. Però, tal i com sol recordar el president de l'Obra Cultural Balear (OCB), Jaume Mateu, l'important és tot el que representa i implica la muda legal.

Canvi substancial. El que suposa el canvi és la fi de més d'un quart de segle de preeminència de les tesis que recollia la llei de normalització

lingüística. Malgrat que el partit majoritari, el PP, mai no va ser entusiasta d'aquesta norma –tot i que s'aprovà amb el seu vot i durant un temps en que governava– el cert és que sempre actuà respecte a la qual com si no existís. Només els dos darrers anys de la primera època de domini del Govern, amb Gabriel Cañellas al capdavant (1983-1995), i davant la pressió del PSM i de grups nacionalistes com l'OCB, el PP acceptà desenvolupar en educació la llei a través del decret anomenat de mínims (que assegurava que almenys el 50% de l'educació s'havia de fer en català). Tot i així, l'actitud de Cañellas i de tots els seus durant aquells anys era la de no ficar-se en

embolics per la llengua. Senzillament no feien cap cas de les mateixes lleis i normes que havien aprovat.

El PP començà a canviar d'actitud, respecte del català, després de la caiguda de Cañellas. Quan Jaume Matas assolí la presidència del partit (1999) i del Govern per primera vegada (1996-1999), féu tímids intents d'atorgar un clar segell anticatalanista al seu partit. Però aleshores no acabà de quallar. En canvi, durant la segona presidència de Matas (2003-2007), el president ja parlava a vegades en castellà al Parlament (per comparar: Bauzà sempre parla en català), impulsà el decret de trilingüisme (que ara el govern actual recuperarà) i intentà diverses mesures contra l'estatus legal del català que es trobaren amb els tribunals que les rectificaren. El PP aleshores va aprendre que, per a portar endavant qualsevol canvi legal, havia de canviar les lleis marc.

Aquesta és la gran diferència que aporta, respecte del passat, el PP actual. El de José Ramón Bauzà i companyia. Que ataca el bessó de la ins-

trumentació legal sobre la qual s'ha edificat el procés anomenat de normalització lingüística durant les darreres dècades. Aquesta és l'essència del canvi legal de la llei de funció pública que s'aprova la setmana passada. Que per a fer possible aquesta muda s'ha canviat alhora la llei de normalització mateixa. Per a llevar al català tota la preeminència per mor de ser llengua pròpia. El PP s'escuda amb la sentència del Tribunal Constitucional envers la reforma de l'Estatut català per a defensar legalment la seva posició.

És en aquest sentit, doncs, que allò que fa el PP és absolutament trencador amb tot el que ha existit fins ara. La importància no és tant pel canvi en si –de requisit a mèrit per a accedir a una administració a la qual ningú no accedirà perquè no es convocaran places en molts anys– sinó perquè aquesta muda és el nus que permet ofegar el procés que neix del fet que de la consideració de llengua pròpia es derivi jurídicament l'exclusivitat legal del català a l'administració, que sigui llengua vehicular als mitjans de comunicació públics –IB3 ja emet en els dos idiomes–, en l'educació –el Govern ja ha aprovat que els pares puguin triar la llengua de l'educació dels seus fills fins als 7 anys–...

El plenari. Com es podia preveure, el plenari –de caràcter extraordinari, celebrat el passat dia 17 de juliol– va ser tens. Tant pel debat en si com per la presència de nombroses persones que al carrer del Parlament protestaren, fent molt de renou, pel canvi legal. L'OCB va convocar una *xiurellada* de protesta que es convertí en la manifestació esmentada. Una forta presència policial impedí que els manifestants s'apropessin fins a la porta del Parlament, i romangueren més enllà dels cent metres. Així, ses senyories no haurien de sentir els crits i el renou. Val a dir que a l'horabaixa, i novament seguint la convocatòria de l'OCB, grapats de persones es reuniren a determinats indrets d'alguns pobles per a protestar també contra el canvi legal que degrada el català de requisit a mèrit per a accedir a l'administració autonòmica. A més, l'entitat també va penjar algunes pancartes reivindicatives –com la que apareix a la foto que reproduïm– als peus

El plenari del Parlament balear, celebrat el passat 17 de juliol, va aprovar, gràcies als 34 vots del PP, la degradació del català de requisit a mèrit per a accedir a l'administració pública.

de la seu a favor del català a diversos llocs emblemàtics.

Pel que fa la sessió plenària en si, els grups feren participar segones espases. Al contrari del que havia passat ara fa un mes, en el ple de debat de les esmenes a la totalitat d'aquesta llei, la secretària general del PSIB-PSOE, Francina Armengol, no intervingué. Ho féu en el seu lloc la diputada eivissenca Pilar Costa, per a qui, allò que el PP es disposava a aprovar, fent valer la seva majoria absoluta, “és l'atac més brutal a la llengua catalana, pròpia d'aquest país” que ha sofert des que hi ha la democràcia, i afegí que “rere d'això, el que hi ha de veres és que al senyor Bauzá el molesta el català, igual que el molesten les comunitats autònomes i el molesten les dones en el seu govern”, en referència, això últim, al canvi en la titularitat de la Conselleria de Salut, en la qual Bauzá canvià Carmen Castro per Antoni Mesquida. Castro era l'única dona del Govern, i amb la seva sortida de l'executiu, ja no n'hi queda cap.

Per part del PSM, el diputat menorquí Nel Martí acusà el Govern de “perseguir el català” i el vingué a acusar també d'intentar desviar l'atenció d'altres problemes que afecten seriosament molts de ciutadans de les Balears. Així, Martí es mostrà “indignat per haver de parlar de llengua quan el vint-i-cinc per cent de la societat [balear] està en risc d'exclusió social”. A parer del nacionalista, el PP

“ataca el català” amb la reforma legal esmentada però “res no fa” per arreglar la situació econòmicament tan greu com s'està patint.

Per part del PP prengué la paraula el diputat Fernando Rubio, qui acusà tots els membres de l'oposició –i el·lípticament també l'Obra Cultural Balear– de ser “radicals” perquè, al seu parer, “nosaltres defensam la llibertat” mentre que els crítics “defensen posicionaments massa extremats”. Rubio fins i tot cità mossèn Antoni Maria Alcover per a fer veure que el filòleg era defensor de les modalitats del català –com el PP, se suposa–, la qual cosa, com és bo de suposar, aixecà més d'un riulla irònica entre la bancada opositora.

El Govern no intervingué en el plenari. Però el mateix dia –dimarts dia 17– el conseller de Funció Pública, i per tant responsable del canvi legal del català, Simó Gornès, envià un llarg comunicat als mitjans de comunicació en el qual defensa la mesura presa –“un exercici de normalitat democràtica”– per a arribar a l'objectiu de “la plena convivència en llibertat de les dues llengües oficials de la nostra comunitat”, i acusa aquells qui “anuncien l'arribada del cataclisme lingüístic” de ser els qui segueixen “l'estratègia del victimisme” perquè “no han assumit la derrota electoral”.

Miquel Payeras